

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний
Кафедра фізичної географії

СИЛАБУС

обов'язкового освітнього компонента

Географія Волинської області
(назва освітнього компонента)

рівень вищої освіти бакалавр

спеціальність 106 Географія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Географія
(назва освітньо-професійної програми)

Силабус обов'язкового освітнього компонента „Географія Волинської області” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань *10 Природничі науки*, спеціальності *106 Географія*, освітньо-професійної програми *Географія*.

Розробник: Павловська Т. С., доц. кафедри фізичної географії, кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: Міщенко О. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної географії

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Фесюк В. О.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА „ГЕОГРАФІЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ”

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика освітнього компонента
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 106 Географія Освітньо-професійна програма: Географія	Обов’язковий
Модулів – 3		Рік підготовки – 3
Змістових модулів – 3		Семестр – 5
ІНДЗ: нема		Лекції – 30 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 30 год.
Тижневих годин: аудиторних – 4	Бакалавр	Самостійна робота – 52 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач: Павловська Тетяна Сергіївна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Вчене звання: доцент кафедри фізичної географії

Посада: доцент кафедри фізичної географії.

Контактна інформація викладача:

Телефон: 050 97 29 336

Електронна пошта: pavlovska.tatjana@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять (електронний розклад): <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Дистанційний курс на платформі Moodle: URL:

<http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=842>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація

Волинська область – це складова частина нашої держави, українська земля, яка має цікаве історичне минуле, унікальні природні ландшафти і значний соціально-економічний потенціал. Порівняно з іншими областями Волинь має свої специфічні особливості розвитку й розміщення господарства, розселення й зайнятості населення. В умовах утвердження національного, духовного та культурного відродження, здійснення економічних, політичних і соціальних реформ в країні важливим стає поглиблене вивчення фізичної та соціально-економічної географії свого краю. Адже знання про рідні простори потрібні не лише учням шкіл, гімназій, коледжів чи студентам вищих навчальних закладів, а й працівникам проектних організацій, вчителям, спеціалістам виробничої сфери і сфери послуг, працівникам охорони природи, краєзнавцям, туристам тощо.

Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити:

- загальне землезнавство (здатність застосовувати знання про будову, склад, основні риси і властивості географічної оболонки для розуміння суті географічних процесів та їх моделювання);
- геологія загальна та історична (здатність застосовувати знання про літосферу, її склад, структуру, властивості, історію розвитку, геологічні процеси для розуміння суті географічних процесів та їх моделювання і прогнозування);
- гідрологія (здатність застосовувати знання про гідросферу, її склад, структуру, властивості, значення гідросфери для планети та життя для розуміння суті гідрологічних процесів та їх моделювання);
- метеорологія та кліматологія (здатність застосовувати знання про атмосферу, її склад, структуру, властивості, атмосферні процеси, циркуляцію атмосфери, клімат та його зміни для розуміння суті метеорологічних процесів та їх моделювання);
- геоморфологія і палеогеографія (здатність застосовувати знання про будову, походження, морфологію, динаміку рельєфу земної поверхні та геоморфологічні процеси, що діяли і діють на поверхні Землі та у верхній частині земної кори для розуміння суті географічних процесів та їх моделювання);
- картографія з основами геодезії (здатність застосовувати знання про картографічне моделювання та картографічний аналіз);
- хімія і фізика геосфер (здатність розуміти суть хімічних процесів взаємодії між хімічними елементами та їх сполуками, які лежать в основі розподілу сполук та їх відносного вмісту в геосферах, а також геохімічної міграції; здатність розуміти суть фізичних процесів та явищ: дифузії, масопереносу, тепло-, масо-, енергообміну тощо);
- інформаційні технології, ПС і дистанційне зондування Землі (здатність застосовувати розрахункові можливості сучасних персональних комп'ютерів та пакетів прикладних програм (MS Office, Statistica, Golden Software Surfer) для проведення математичних розрахунків та графічних побудов з метою аналізу та оцінки залежностей між географічними явищами та процесами);
- ґрунтознавство з основами географії ґрунтів (здатність застосовувати знання про ґрунти, їхній склад, структуру, властивості, значення для планети та життя);
- ландшафтознавство (здатність застосовувати знання про структуру, функціонування, особливості поширення ландшафтів, закономірності їхніх змін під впливом природних та антропогенних чинників).

Постреквізити: „Основи раціонального природокористування та охорони природи”, „Фізична географія материків і океанів”, „Регіональна економічна і соціальна географія”, „Соціальна географія”, „Рекреаційна

географія”, „Фізична географія України”, „Економічна та соціальна географія України”.

Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента „Географія Волинської області” – дати уявлення про природні умови й природні ресурси, значний соціально-економічний потенціал Волинської області.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- вивчення історії освоєння території сучасної Волині й становлення її територіально-адміністративного устрою;
- вивчення фізико-географічних умов Волинської області та пояснення їх територіальної диференціації;
- аналіз природно-ресурсного потенціалу Волинської області та пояснення його територіальної диференціації;
- аналіз структури й динаміки розвитку природно-заповідного фонду;
- вивчення демографічної ситуації в області;
- характеристика промисловості, сільського господарства, транспорту, культурно-освітнього комплексу, внутрішньої торгівлі, зовнішньоекономічних зв'язків області, просторово-часовий аналіз їх галузевої структури й територіальної організації;
- характеристика сучасної структури господарства з урахуванням фізико-географічних умов території й демографічної ситуації.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні: **знати, розуміти і вміти** використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук (ПРН 1); знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ (ПРН 2); пояснювати особливості організації географічного простору (ПРН 3); аналізувати географічний потенціал території (ПРН 4); збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук (ПРН 5); визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових (ПРН 7); астосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер (ПРН 8); аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах (ПРН 9); знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні (ПРН 10).

До кінця навчання студенти набудуть такі **загальні компетентності**: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2); здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 6); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7); здатність працювати автономно (ЗК 9); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у

загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 12); **фахові компетентності:** здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (ФК 1); здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства (ФК 2); здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах (ФК 3); здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтно-оболонки (ФК 4); здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах (ФК 5); здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (ФК 6); знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації (ФК 7); самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати (ФК 8); здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (ФК 9); здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси (ФК 10); здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах (ФК 11); здатність проводити регіональні дослідження (ФК 12).

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема	Кількість годин					Форма контролю/ Бали за шкалою ECTS
	Всього	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	
Змістовий модуль I. Природні умови Волинської області						
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання дисципліни „Географія Волинської області”	5	1	-	4	-	ДС, СРС, Т
Тема 2. Волинь: історико-географічний аспект	3	1	-	2	-	ДС, РК, СРС, Р, Т
Тема 3 Фізико-географічні дослідження Волині	3	1	-	2	-	ДС, СРС, Т, РМГ, Р
Тема 4. Геолого-тектонічна будова. Корисні копалини	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ СРС, /3
Тема 5. Рельєф	6	1	2	2	1	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 6. Клімат	8	1	4	2	1	ДС, ПЗ, СРС/3

Тема 7. Поверхневі і підземні води	8	1	4	2	1	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 8. Ґрунтовий покрив	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 9. Рослинний і тваринний світ	3	1	-	2	-	ДС, СРС, Т
Тема 10. Ландшафти	4	2	-	2	-	ДС, СРС, Т
Змістовий модуль II. Природно-ресурсний потенціал Волинської області						
Тема 1. Мінерально-сировинні ресурси	5	2	1	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 2. Водні ресурси	4	1	1	2	-	
Тема 3. Земельні ресурси	5	1	1	2	1	
Тема 4. Лісові ресурси	5	1	1	2	1	
Тема 5. Фауністичні ресурси	4	1	1	2	-	
Тема 6. Рекреаційні ресурси	6	2	1	2	1	
Тема 7. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Змістовий модуль III. Населення та господарство Волинської області						
Тема 1. Демографічна ситуація у Волинській області	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 2. Промисловість Волинської області	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 3. Сільське господарство	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 4. Транспортна система області	5	1	2	2	-	ДС, ПЗ, СРС/3
Тема 5. Культурно-освітній комплекс області	4	2	-	2	-	ДС, СРС, Т
Тема 6. Внутрішня торгівля	4	2	-	2	-	ДС, СРС, Т
Тема 7. Послуги	4	1	-	2	1	
Тема 8. Зовнішньоекономічні зв'язки області	4	1	-	2	1	
Самостійна робота						7
Всього	120	30	30	52	8	40

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, СРС – самостійна робота студента, ПЗ – практичні завдання, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

При вивченні освітнього компонента „Географія Волинської області” самостійна робота студента полягає в опануванні тем, винесених на самостійне опрацювання і розв'язанні кросвордів, питання яких відображають зміст цих запропонованих тем (кросворди вміщені в Робочому зошиті для виконання самостійної роботи із дисципліни „Географія Волинської області”).

Перелік тем для самостійного опрацювання

1. Адміністративні межі Волинського краю у XVIII ст.
2. Адміністративні межі Волинського краю у XIX ст.
3. Адміністративні межі Волинського краю в період Першої світової війни.
4. Адміністративні межі Волинського краю в період Другої світової війни.
5. Основні типи поселень на Волині.
6. Картографування території сучасної Волинської області у XVII– XIX ст.

7. Дослідження Волині П. А. Тутковським.
8. Сучасні фізико-географічні дослідження Волинської області.
9. Геоморфологічні наслідки четвертинного зледеніння на території області.
10. Перспективні поклади корисних копалин Волинської області.
11. Несприятливі метеорологічні явища на території області.
12. Гідрологічні явища у Волинській області.
13. Штучні водойми Волинської області.
14. Інженерні споруди на річках Волинської області.
15. Осушувальні системи Волинської області.
16. Бальнеологічні ресурси Волинської області.
17. Прибережна і водяна рослинність Волинської області.
18. Лучна рослинність Волинської області.
19. Типи лісорослинних умов у Волинській області.
20. Лікарські рослини Волинської області.
21. Промислово-мисливська фауна Волинської області.
22. Екзотичні види промислової фауни Волинської області.
23. Перелітні птахи Волинської області.
24. Осілі птахи Волинської області.
25. Аборигенні види риб у Волинській області.
26. Інтродуковані види риб у Волинській області.
27. Рідкісні види риб Волинської області.
28. Інвазійні види риб Волинської області.
29. Червонокнижні рослини Волинської області.
30. Червонокнижні тварини Волинської області.
31. Структурні елементи екомережі Волинської області.
32. Структура земельного фонду Волинської області.
33. Структура лісового фонду Волинської області.
34. Культурно-історичні туристсько-рекреаційні ресурси Волинської області.
35. Етнічна структура населення Волинської області.
36. Форми розселення населення у Волинській області.
37. Економічні райони й міста Волинської області.
38. Селища Волинської області: історія формування та просторове поширення.
39. Географія сільських населених пунктів Волинської області.
40. Екологічно небезпечні підприємства Волинської області.
41. Гірничо-добувна промисловість Волинської області.
42. Зернові та зернобобові культури Волинської області.
43. Технічні культури Волинської області.
44. Кормові культури Волинської області.
45. Автомобільні дороги національного та міжнародного значення у Волинській області.
46. Газотранспортна система Волинської області.
47. Оброблення, знешкодження та утилізація відходів в області.

48. Захоронення твердих побутових відходів в області.
49. Радіаційне забруднення природного середовища області.
50. Єврорегіон „Буг”.
51. Торгівельні бренди Волинської області.
52. Торгівельно-розважальні заклади у Волинській області.
53. Санаторно-курортні заклади у Волинській області.
54. Заклади громадського харчування в Луцьку.
55. Вулиці Луцька.
56. Житлові райони Луцька.
57. Музеї Луцька.
58. Громадські організації Луцька.
59. Мости Луцька як об’єкти культурної спадщини.
60. Сакральні споруди Луцька.

VI. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв’язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

VII. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного й модульного контролю та підсумкового контролю знань (іспиту).

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання самостійної роботи. Завдання поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів.

Оцінювання практичних робіт кожного змістового модуля здійснюється за 3-бальною шкалою (1 бал – задовільно (низький рівень компетенції), 2 – добре (середній рівень компетенції), 3 – відмінно (високий рівень компетенції)).

Оцінка самостійної роботи студента (розв’язування кросвордів) складає 7 балів за шкалою ECTS, з них 5 балів відводиться на оцінку виконаної роботи: 1 бал – достатньо (50–59 % правильних відповідей), 2 – задовільно

(60–69 % правильних відповідей), 3 – добре (70–79 % правильних відповідей), 4 – дуже добре (80–89 % правильних відповідей), 5 – відмінно (90–100 % правильних відповідей), 1 бал за якість оформлення (1 бал – читабельно, 0 балів – нечитабельно), 1 бал за своєчасне виконання (1 бал – робота здана у вказаний термін, 0 бал – робота здана із запізненням, але до початку екзаменаційної сесії).

Результати модульного контролю: 1) оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 1; 2) оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 2; 3) оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 3. Контрольна робота (тести) кожного змістового модуля оцінюється в 20 балів (20 тестових завдань по 1 балу: 1 бал – вірна відповідь, 0 балів – невірна).

Підсумкова оцінка складається з поточної модульної оцінки (максимум – 40 балів) і контрольної модульної оцінки (максимум – 60 балів). Якщо у підсумку виконання всіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У іншому випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Поточний і модульний контроль знань студентів

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах= 60 балів)			Загальна кількість балів	
М 1					М 2						М 3				
ЗМ 1			ЗМ 2		ЗМ 3				С. Р.	МКР 1	МКР 2	МКР 3			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					
33											7	20	20	20	100

М – модуль, ЗМ – змістовий модуль, Т – тема, С. Р. – самостійна робота.

Відвідування занять є обов’язковим. Студенти зобов’язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного

плагиату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Строки здачі практичних робіт, самостійної роботи афішує викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Географія Волинської області” узгоджується з політикою ЗВО.

Неформальна освіта при викладанні освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Визнання_резул_татів_ВНУ_ім._Л.У._ред.pdf). Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

VIII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf

Форма контролю – іспит. В білеті 30 тестових завдань (складених відповідно до нижче поданого переліку питань), кожне з яких оцінюється у 2 бали (вірно обрано усі правильні відповіді – 2 бали, обрано дві з трьох вірних відповідей або три з чотирьох – 1 бал, в інших випадках – 0 балів). За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на іспиті. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Перелік питань до іспиту

1. Формування кордонів Волинської області.
2. Адміністративно-територіальний устрій Волинської області.
3. Фізико-географічне положення Волинської області.
4. Поняття „Волинь”: історико-географічний аспект.
5. Фізико-географічні дослідження Волині з античних часів до 17 сторіччя.
6. Фізико-географічні дослідження Волині у 18–19 ст.
7. Сучасні фізико-географічні дослідження Волинської області.
8. Геолого-геоморфологічні дослідження Волинської області.

9. Гідрологічні дослідження Волинської області.
10. Дослідження Волині польськими вченими.
11. Ландшафтознавчі дослідження Волинської області.
12. Історія діяльності Наукового товариства дослідників Волині.
13. П. А. Тутковський – відомий дослідник Волині.
14. Геологічна будова Волинської області.
15. Тектонічна будова Волинської області.
16. Четвертинні відклади на території області: вік, генезис.
17. Четвертинні відклади на території області: просторове поширення, умови залягання.
18. Домезозойські відклади на території Волинської області.
19. Паливно-енергетичні корисні копалини Волинської області.
20. Будівельні корисні копалини на території Волинської області.
21. Корисні копалини поліської частини Волинської області.
22. Корисні копалини лісостепової частини Волинської області.
23. Генетичні типи рівнин на території Волинської області.
24. Мезоформи рельєфу Волинської області: генезис, просторове поширення.
25. Загальна характеристика рельєфу Волинської області.
26. Несприятливі геоморфологічні процеси на території Волинської області.
27. Несприятливі метеорологічні явища на території Волинської області.
28. Загальна характеристика клімату Волинської області.
29. Штучні водойми Волинської області.
30. Річкова мережа Волинської області.
31. Озера Волинської області.
32. Озерні райони Волинської області.
33. Підземні води Волинської області.
34. Характеристика ґрунтового покриву поліської частини області.
35. Характеристика ґрунтового покриву лісостепової частини області.
36. Якість ґрунтів Волинської області.
37. Загальна характеристика флори Волинської області.
38. Лісова рослинність Волинської області.
39. Болотна рослинність Волинської області.
40. Лучна рослинність Волинської області.
41. Загальна характеристика фауни Волинської області.
42. Ландшафтні особливості поліської частини Волинської області.
43. Ландшафтні особливості лісостепової частини Волинської області.
44. Мінерально-сировинні ресурси Волинської області.
45. Земельні ресурси Волинської області.
46. Лісові ресурси Волинської області.
47. Водні ресурси Волинської області.
48. Фауністичні ресурси Волинської області.
49. Рекреаційні ресурси Волинської області.
50. Загальна характеристика природно-ресурсного потенціалу області.

51. Проблеми розвитку туристсько-рекреаційного комплексу області.
52. Структури природно-ресурсного потенціалу Волинської області та України: порівняльна характеристика.
53. Структура природно-заповідного фонду Волинської області.
54. Динаміка розвитку природно-заповідного фонду Волинської області.
55. Історія заселення території Волинської області.
56. Демографічна ситуація у Волинській області.
57. Рівень урбанізації Волинської області.
58. Розселення населення Волинської області.
59. Міграції населення Волинської області.
60. Промисловість Волинської області.
61. Загальна характеристика сільського господарства Волинської області.
62. Транспортна інфраструктура Волинської області.
63. Культурно-освітній комплекс Волинської області.
64. Внутрішня торгівля у Волинській області.
65. Сфера послуг у Волинській області.
66. Зовнішньоекономічні зв'язки Волинської області.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Павловська Т. С. Географія Волинської області в кросвордах: робочий зошит для виконання самостійної роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 40 с.
2. Павловська Т. С. Географія Волині: практикум. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 104 с.
3. Павловська Т. С. Географія Волині: роб. зош. для виконання сам. роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 32 с.
4. Павловська Т. С. Географія Волинської області: навч. посіб. /за ред. проф. І. П. Ковальчука. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 212 с.
5. Павловська Т. С., Бенедюк В. В., Григор'єва Н. В. Географічне краєзнавство у закладах загальної середньої освіти: навч. посіб. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 224 с.

Х. РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Атлас Волинської області / за ред. Ф. В. Зузука. Москва: Ком. геодезії і картографії СРСР, 1991. 42 с.
2. Атлас історії культури Волинської області / за ред. проф. Ф. В. Зузука. Луцьк: Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2008. С. 44.
3. Волинська область: географічний атлас: Моя мала Батьківщина / відп. ред. Т. В. Погурельська. Київ: ТОВ „Видавництво «Мапа»”, 2009. 20 с.
4. Географічна енциклопедія України: в 3-х т. / редкол.: О. М. Маринич (відп. ред.) та ін. Київ: Укр. рад. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1989. Т. 1. 416 с.
5. Географічна енциклопедія України: в 3-х т. / редкол.: О. М. Маринич (відпов. ред.) та ін. Київ: Укр. рад. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1990. Т. 2. 480 с.
6. Географічна енциклопедія України: в 3-х т. / редкол.: О. М. Маринич (відпов. ред.) та ін. Київ: Укр. рад. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1993. Т. 3. 480 с.
7. Екологічний паспорт Волинської області за 2020 рік. URL: <http://voladm.gov.ua>
8. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог. Луцьк: [б. в.], 2018. 136 с.
9. Павловська Т. С. Географія Волині: практикум. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 104 с.
10. Павловська Т. С., Бенедюк В. В., Григор'єва Н. В. Географічне краєзнавство у закладах загальної середньої освіти: навч. посіб. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 224 с.
11. Павловська Т. С. Географія Волині: роб. зош. для виконання сам. роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 32 с.
12. Павловська Т. С. Географія Волинської області: навч. посіб. / за ред. проф. І. П. Ковальчука. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 212 с.
13. Павловська Т. С. Географія Волинської області в кросвордах: робочий зошит для виконання самостійної роботи. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 40 с.
14. Потапова А., Краснопольська Н. Економічний потенціал Волинської області: монографія. Луцьк: Волиньполіграф, 2016. 174 с.
15. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2020 рік. *Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України*. URL: <https://mepr.gov.ua/news/38794.html>
16. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: колективна монографія / В. О. Фесюк, С. О. Пугач, А. М. Слащук [та ін.]; за ред. В. О. Фесюка. Київ: ТОВ „Підприємство ВІ ЕН ЕЙ”, 2016. 316 с.

Додаткова:

1. Fedoniuk M., Kovalchuk I., Zhdaniuk B., Fedoniuk V. and Pavlovska T. Use of multispectral satellite imagery to monitor erosion on the Volyn

- Upland. *XIV international scientific conference „Monitoring of geological processes and ecological condition of the environment”*. 10–13 November 2020, Kyiv, Ukraine. Publisher: European Association of Geoscientists & Engineers. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.202056062>
2. Fesyuk V. O., Moroz A. I., Chyzhevska L. T., Karpiuk Z. K., Polianskyi S. V. Burned peatlands within the Volyn region: state, dynamics, threats, ways of further use. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2020. Vol. 29, No 3. P. 483–494. DOI: 10.15421/112043
 3. Fesyuk V., Moroz I., Kirchuk R., Polianskyi S., Fedoniuk M. Soil degradation in Volyn region: current state, dynamics, ways of reduction. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2021. Vol. 31. № 2. P. 492–500. DOI : 10.15421/112121.
 4. Kovalchuk I. P., Pavlovska T. S., Rudyk O. V., Biletskyi Y. V., Hashynska V. V. Analysis and cartographic modeling of the structure of the land fund in Horokhiv district of Volyn region. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель: науково-виробничий журнал*. 2018. № 2. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/article/view/11472/10048>
 5. М. Р. Pasichnyk, V. K. Khilchevskiy, L. V. Ilyin, M. R., Zabokrytska, O. V. Ilyina. Research of the state of lake systems in Volyn region with the use of satellite images. Conference Proceedings «Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects 2021». European Association of Geoscientists & Engineers. Vol. 2021. P. 1-6. DOI: 10.3997/2214-4609.2020geo107
 6. Pavlovska T. S., Kovalchuk I. P., Biletskyi Yu. V., Rudyk O. V. and Henaliuk R. M. Dynamics of erosion-accumulation processes along the stream bed of Turiya river (Kovel hydropost). *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель: науково-виробничий журнал*. 2019. № 4. С. 82–91. DOI: 10.31548/zemleustriy2019.04.09.
 7. Pavlovska T. S., Pohrebskyi T. H., Golub G. S., Poruchynsky V. I. Urban population of Volyn region: resettlement and dynamics. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія „Геологія. Географія. Екологія”*. Харків, 2019. Вип. 50. С. 148–158. DOI: <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2019-50-11>.
 8. Агрокліматичний довідник по Волинській області / [Р. І. Бондарчук, Т. І. Адаменко та ін.]. Кам'янець-Подільський: ТОВ „Друкарня «Рута»”, 2012. 182 с.
 9. Атлас рідкісних рослин Волині [Л. О. Коцун, І. І. Кузьмішина, В. М. Рало, Н. З. Романюк та ін.] / за ред. Л. О. Коцун. Вип. 2. Луцьк, ТзОВ ТВКФ „Оксоль”, 2011. 72 с.
 10. Бортник С. Ю. Дубіс Л. Ф. Ідеї еолового морфогенезу в працях П. А. Тутковського. *Фізична географія та геоморфологія*. 2009. Вип. 55. С. 87–98.
 11. Боярин М. В., Нетробчук І. М., Волошин В. У. Вплив метеорологічних умов на рівень забруднення атмосфери ландшафтів Волинської області. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія „Екологія”*. 2016. Вип. 15. С. 58–66.

12. Будько О. С. Нарис історії геоморфологічного вивчення Волинського та Житомирського Полісся. *Фізична географія та геоморфологія*. 2009. Вип. 55. С. 220–227.
13. Василюк Л. Л. Топоніміка Волині: метод. рек. для студентів географ. ф-ту. Луцьк: ПВД „Твердиня”, 2014. 60 с.
14. Вовк О., Мельнійчук М., Саванюк С. Основні проблеми видобутку бурштину у Волинській області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2019. № 9 (393). С. 17–27.
15. Вовк О., Чижевська Л., Стрій Д. Географія поширення родовищ дорогоцінних та напівдорогоцінних мінералів Волині. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2020. № 5 (409). С. 18–22.
16. Вовк П. К., Федонюк М. А., Ковальчук В. В. Визначення віку окремих поверхневих форм карстового рельєфу Волинського Полісся. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць / Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки; [відп. ред. Ф. В. Зузук та ін.]. Луцьк, 2010. № 7. С. 46–50.
17. Ганущак М. М., Тарасюк Н. А. Водний чинник в розвитку і функціонуванні природно-антропогенних комплексів басейну р. Стир: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 236 с.
18. Гаськевич В., Нецик М. Історія дослідження торфових ґрунтів Малого Полісся. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. 2013. № 6. С. 4–9.
19. Гнатів П. С., Голуб С. М., Голуб В. О. Результати моніторингових досліджень родючості радіоактивно забруднених ґрунтів Полісся Волинської області. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць / за заг. ред. Ф. В. Зузука. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2012. № 9. С. 347–352.
20. Гринасюк А. Р. Ландшафти Волинської області: аналіз естетичних властивостей. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 31. С. 201–211.
21. Грицюк В. В., Нікон О. Є., Павловська Т. С. Тіснота зв'язку середньорічного стоку р. Стохід (гідропост Любешів) та атмосферних опадів. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конфер. аспірантів і студентів (м. Луцьк, 16–17 травня 2023 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 142–144.
22. Драницький Д. С., Павловська Т. С. Багаторічна (1992–2021 рр.) динаміка абсолютних річних мінімумів стоку води річки Турія. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конфер. аспірантів і студентів (м. Луцьк, 16–17 травня 2023 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 153–156.

23. Дубіс Л. Ф. Аналіз мінералогічного складу еолових відкладів реліктової дюни в околиці смт Маневичі. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки* / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; редкол.: Н. Н. Коцан [та ін.]. Луцьк, 2011. № 9: Географічні науки. С. 4–13.
24. Екологія боліт і торфовищ: зб. наук. ст. / голов. ред. В. В. Коніщук. Київ: ДІА, 2012. 187 с.
25. Забоклицька М. Р., Хільчевський В. К., Манченко А. П. Гідроекологічний стан басейну Західного Бугу на території України: монографія. Київ: Ніка-Центр, 2006. 184 с.
26. Загульська О. Проблеми ландшафтної інтерпретації космозображень Волинського Полісся. *Вісник Львівського університету. Серія географічна* / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка; [відп. ред. Я. Хомин та ін.]. Львів, 2008. Вип. 35. С. 87–93.
27. Залеський І., Зелінський П., Федорович С. Вік еолових форм у районі смт Маневичі. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; [відп. ред. Ф. В. Зузук та ін.]. Луцьк, 2008. № 5. С. 8–13.
28. Зузук Ф. В., Залеський І. І. Антропогенна трансформація рельєфу в межах Волинської та Рівненської областей. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки; за заг. ред. Ф. В. Зузука. Луцьк, 2013. № 10. С. 3–9.
29. Зузук Ф. В., Залеський І. І., К. Б. Сухомлін, П. Т. Яценко, П. В. Юрчук Шацький національний природний парк: минуле, сьогодення, майбутнє. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць; ред. Ф. В. Зузук. Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. № 11. С. 8–18.
30. Зузук Ф. В., Колошко Л. К., Карпюк З. К. Осушені землі Волинської області та їх охорона: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 294 с.
31. Зузук Ф., Колошко Л., Карпюк З. Природно-рекреаційний потенціал Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Географія*. Тернопіль: СМП „Тайп”. 2010. № 2 (Вип. 28). С. 102–105.
32. ижевська Л., Качаровський Р., Шкарупелова І. Ерозійні процеси в межах Волинської області: передумови прояву та закономірності поширення на сучасному етапі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Географічні науки. Луцьк, 2020. № 1 (405). С. 48–55.
33. Іванців О. Я., Іванців В. В. Вплив рекреації на фітоценози Шацького національного природного парку. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць; відп. ред. Ф. В. Зузук. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. № 7. 165–169.

34. Каліновський Д. І. Оцінка рекреаційної придатності озер Волинської області за морфометричними параметрами. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки* / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; редкол.: Н. Н. Коцан [та ін.]. Луцьк, 2011. № 9: Географічні науки. С. 138–143.
35. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк: Терен, 2021. 212 с.
36. Карпюк Зоя, Фесюк Василь, Мороз Ірина. Природно-заповідний фонд м. Луцька: історія формування, функціональне призначення, сучасний стан збереженості. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Географічні науки. 2020. № 1 (405). С. 25–36.
37. Кацай Д. А., Федчик А. П., Павловська Т. С. Утворення відходів у Волинській області. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів і студентів (14–15 травня 2019 року, м. Луцьк). Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 127–129.
38. Кихтюк В. Основні типи та кількість поселень на Волині. *Острозький краєзнавчий збірник*. 2012. Вип. 5. С. 216–225.
39. Ковальчук І. П., Фесюк В. О., Павловська Т. С., Рудик О. В. Природно-заповідна мережа Волинської області: параметри сучасного стану, показники динаміки, картографічні моделі. *Часопис картографії*: зб. наук. праць. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. Вип. 8. С. 64–78.
40. Ковальчук І. П., Юровчик В. Г. Конструктивна географія лісів і лісового господарства Волинської області: монографія. Луцьк: РВВ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 150 с.
41. Коцун Л. О., Кузьмішина І. І. Синантропна флора Волинської області: монографія. Луцьк: Друк ПП Іванюк В. П., 2016. 188 с.
42. Коцун Л. О., Кузьмішина І. І., Войтюк В. П. Сучасний стан урбанофлори міста Луцька. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. праць / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; [відп. ред. Ф. В. Зузук та ін.]. Луцьк, 2009. № 6. С. 130–135.
43. Кукурудза С. І., Ільїна О. В. Болотні геокомплекси Волині: монографія. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 242 с.
44. Кутовий С. С. Качаровський Р. Є. Багаторічний хід температури повітря в Шацькому національному природному парку. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2010. № 17: Географічні науки. С. 57–62.
45. Лажнік В., Пугач С. Просторовий аналіз особливостей розселення населення Волинської області з використанням центрографічного методу. *Часопис соціально-економічної географії*. 2017. Вип. 22. С. 111–117.
46. Манько А. Історичні передумови геолого-географічного дослідження Львівсько-Волинського вугільного басейну. *Історія української*

- географії*: Всеукр. наук.-теорет. часоп. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. Вип. 1 (11). С. 40–47.
47. Матвійчук Л. Ю. Основні пріоритети функціонування транспортної системи Волинської області в контексті забезпечення євроінтеграційних процесів. *Економічні науки*: зб. наук. праць. Луцьк: ЛНТУ, 2009. Вип. 6 (23). Ч. 2.: Серія: Економічна теорія та економічна історія. С. 74–84.
 48. Мельничук В. Г., Приходько В. Л., Косовський Я. О., Матеюк В. В. Міденосні лавокластичні брекчії в неопротерозойських трапах Волині та механізм їх утворення. *Вісник Київського університету. Серія: Геологія*. 2004. Вип. 31–32. С. 89–92.
 49. Мельничук Г. В. Тектоніка і походження Волинського палеозойського підняття. *Геологічний журнал*. 2014. № 3. С. 28–38.
 50. Мельничук М. А., Мілінчук В. В., Павловська Т. С. Тривалість й часові рамки метеорологічної зими на метеостанції Луцьк. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів і студентів (17 травня 2022 року, м. Луцьк). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 9,77 Мб. С. 133–136.
 51. Мельничук М. А., Мороз М. М., Павловська Т. С. Термічний режим повітря у басейні р. Стохід. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів і студентів (12–13 травня 2021 року, м. Луцьк). Луцьк: Вежа-Друк, 2021. С. 116–121.
 52. Мельничук М. М., Горбач В. В., Горбач Л. В. Особливості використання водних ресурсів Волинської області та їх екологічний стан у сучасних умовах. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Геологія. Географія. Екологія. Харків, 2021. Вип. 54. С. 306–315. <http://journals.uran.ua/geoeco>, <https://orcid.org/0000-0002-7258-2869>
 53. Мирижук Є. О. Морфоструктури західної частини Південнополіської геоморфологічної області (просторова організованість та неогеодинаміка): автореф. дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.04 / НАН України, Ін-т географії. Київ, 2011. 18 с.
 54. Мінарченко В. М. Ресурси лікарських рослин Західного Полісся: стан, використання та тенденції динаміки. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.13. С. 20–25.
 55. Міщенко О. В. Водні джерела Волинської області в структурі сакрального ландшафту. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Географія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. Вип. 3, № 72. С. 88–93. <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2018.72.15>
 56. Міщенко О. В. Ландшафти Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім.*

- Володимира Гнатюка. Серія: *Географія*. Тернопіль: СМП „Тайп”. № 2 (Вип. 41). 2016. С. 72–77.
57. Мольчак Я. О. Фесюк В. О. Сучасний природно-господарський стан озера Світязь та екологічні проблеми. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2009. № 1: Географічні науки. С. 78–82.
 58. Національний природний парк „Прип'ять–Стохід”. Офіційний сайт URL: pripyat-stohid.com.ua
 59. Національний природний парк „Цуманська Пуща”. Офіційний сайт URL: <http://knpp.com.ua>
 60. Нетробчук І. М., Вдовичук І. І. Мікрокліматичні особливості міста Луцьк. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Географічні науки. Луцьк, 2017. № 9 (358). С. 15–22.
 61. Нетробчук І. М., Миколюк Л. М. Екологічна оцінка та динаміка змін якості води річки Турія у Волинській області. *Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. М. Макаренка*. Географічні науки. Суми, 2018. Вип. 9. С. 69–77. DOI: doi.org/10.5281/zenodo.1218363.
 62. Ойцюсь Л. В., Ойцюсь А. М. Особливості поширення неаборигенних видів флори на осушених територіях Волинського Полісся. *Регіональні геоecологічні проблеми: сучасний стан та шляхи вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Рівне, 20–22 жовт. 2016 р.). Рівне: [б. в.], 2016. С. 92–96.
 63. Павловська Т. С. Білецький Ю. В., Силивонюк К. А. Природно-заповідні території лісового фонду ДП „Ратнівське ЛМГ”. *Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (15–16 травня, 2019 р. м. Луцьк). Луцьк: Терен, 2019. С. 81–84.
 64. Павловська Т. С. Лісовий фонд Волинської області. Проблеми його збереження та відтворення. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області: кол. моногр. / В. О. Фесюк, С. О. Пугач, А. М. Слащук [та ін.]; за ред. В. О. Фесюка. Київ: ТОВ „Підприємство ВІ ЕН ЕЙ”, 2016. С. 183–194.
 65. Павловська Т. С. Структура земельних угідь в ландшафтно-екологічній організації території Волинської області. *Геополітика и екогеодинамика регионів*. Симферополь, 2014. Т. 10. Вып. 2. С. 697–704.
 66. Павловська Т. С., Драницький Д. С., Нікон О. Є. Багаторічна динаміка середньорічних витрат води річки Турія (басейн Прип'яті). *Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід*: матеріали II Міжнародної наукової конференції (м. Вінниця, Міжнародний центр наукових досліджень, 5 травня 2023 р.). Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. С. 205–210.

67. Павловська Т. С., Пархомук О. В., Нікон О. Є. Тривалість і часові рамки кліматичних сезонів на метеостанції Маневичі (Волинська область). *Географія та туризм: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди (м. Харків, 28 лютого – 1 березня 2023 р.)* / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 209–215.
68. Павловська Т. С., Федонюк М. А., Рудик О. В. Температурний режим повітря у Волинській області: хронологічний та хорологічний аспекти. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 1. С. 39–48. DOI <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2023.1.04>
69. Павловська Т. С., Бакалейко В. А., Геналюк Р. М. Термічний режим на метеостанції Луцьк в умовах сучасних кліматичних змін. *Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення: зб. наук. праць III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 11–12 червня 2020 року)*. Херсон: ДВНЗ „ХДАУ”, 2020. С. 172–176.
70. Павловська Т. С., Білецький Ю. В., Рудик О. В., Боровець М. Ф. Структура забудованих земель м. Луцька та її динаміка. *Наукові записки СумДПУ імені А.С. Макаренка. Географічні науки*. 2018. Вип. 9. С. 11–17.
71. Павловська Т. С., Білецький Ю. В., Ступницька М. М. Тривалість і часові рамки кліматичних сезонів на метеостанції Світязь. *Сучасна наука та освіта Волині: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)*/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 181–182.
72. Павловська Т. С., Бондарчук Р. І., Лихач М. І., Ляшук К. М. Багаторічна динаміка річкового стоку Турії (гідропост Ковель). *Сучасна наука та освіта Волині: зб. матеріалів наук.-практ. конф. 22 листопада 2018 р., м. Володимир-Волинський/упоряд., гол. ред. Б. Є. Жулковський*. Луцьк: Волиньполіграф, 2018. С. 242–246.
73. Павловська Т. С., Жайворонок Л. В., Білецький Ю. В., Грудік С. В. Багаторічна динаміка річкового стоку Стоходу (гідропост Любешів). *Природа Західного Полісся і прилеглих територій: зб. наук. праць / за заг. ред. Ф. В. Зузука*. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. № 16. С. 44–50. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/326327471.pdf>
74. Павловська Т. С., Климюк І. В., Білецький Ю. В., Геналюк Р. М. Вітровий режим на метеостанції Луцьк (2001–2018 рр.). *Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення: зб. наук. праць III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 11–12 червня 2020 року)*. Херсон: ДВНЗ „ХДАУ”, 2020. С. 189–192.

75. Павловська Т. С., Мельничук М. А., Ступницька М. М. Тривалість й часові рамки зимового сезону у Волинській області на початку ХХІ сторіччя. *Актуальні проблеми регіональних досліджень*: матеріали V міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 11 грудня 2020 р.). Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. С. 30–32.
76. Павловська Т. С., Притула І. І., Федчик А. П. Сучасний стан освітнього комплексу Волинської області. *Наукова думка сучасності і майбутнього*: зб. статей учасників 26-ої Всеукр. практ.-пізнав. конф. (21–28 січня 2019 р., м. Дніпро,). Дніпро: Вид-во НМ, 2019. Ч. II. С. 38–42.
77. Павловська Т. С., Семенюк О. І., Мерчук В. І. Річний режим тривалості сонячного сяйва у Волинській області на початку ХХІ сторіччя. *Сучасна наука та освіта Волині*: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 183–184.
78. Павловська Т. С., Семенюк О. І., Побережний В. В. Багаторічна динаміка мінімального стоку річки Стир (гідропост „Луцьк”). *Сучасна наука та освіта Волині*: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 179–180.
79. Павловська Т. С., Теслюк С., Камець Ю. Географічна структура зовнішньої торгівлі послугами Волинської області. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки*: зб. наук. статей за матеріалами V Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (м. Дніпро, 11–12 квітня 2019 р.). Дніпро: НМетАУ, 2019. Ч. 2. С. 126–130.
80. Павловська Т. С., Федчик А. П. Динаміка тривалості сонячного сяйва у Волинській області. *Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення*: зб. наук. праць II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 13–14 червня 2019 року). Херсон: ДВНЗ „ХДАУ”, 2019. С. 136–140.
81. Павловська Т. С., Фенко В. О., Мельничук І. І. Режим випадання атмосферних опадів на метеостанції Любешів. *Сучасна наука та освіта Волині*: зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (м. Луцьк, 20 листопада 2020 р.)/упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 185–186.
82. Павловська Т. С., Ковальчук І. П., Рудик О. В. Болотні екосистеми у структурі природно-заповідної мережі Волинської області. *Фізична географія та геоморфологія*. Київ, 2015. Вип. 3 (79). С. 67–77.
83. Павловська Т., Бенедюк В., Лисюк Т., Бакалейко В. Сучасні особливості розвитку видовищно-розважальних закладів міста Луцька. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 1 (405). С. 79–85.

84. Павловська Т., Білецький Ю., Геналюк Р., Мороз М. Багаторічна динаміка річкового стоку Стоходу (гідропост Малинівка). *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 5 (409). С. 23–28. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18573/1/stohid_malynivka.pdf
85. Павловська Т., Білецький Ю., Степанюк І. Геоморфологічні дослідження Волинської області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 9–10 квітня 2020 р.)*/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк, 2020. С. 82–84.
86. Павловська Т., Білецький Ю., Ступницька М. Тривалість й часові рамки кліматичних сезонів на метеостанції Ковель. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 8–9 квітня 2021 р.)*/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. С. 70–72.
87. Павловська Т., Мельничук М., Гарасимяк Л. Тривалість й часові рамки метеорологічної весни у Волинській області на початку XXI сторіччя. *Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom X: Efekty uczestnictwa w rozwoju nauk i edukacji na odległość*/[Red.: J.Grzesiak, I.Zymomrya, W.Ilnytskyj]. Konin – Uzhorod – Chersoń: Poswit, 2021. 297–299 s.
88. Павловська Т., Пінчук Д., Силивонюк К. Геологічні дослідження Волині. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (15 березня 2019 р., м. Переяслав-Хмельницький)*. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 50. С. 6–9.
89. Павловська Т., Полянський С., Попович Ю. Багаторічні (1947–2019 рр.) коливання максимального стоку р. Стир (гідропост „Луцьк”). *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав, 17 листопада 2020 р.)*. Переяслав, 2020. Вип. 65. С. 35–37.
90. Павловська Т., Поручинська І., Поручинський В. Сучасна демографічна ситуація у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції (19–20 квітня 2018 р., м. Луцьк)*/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк: Волиньполіграф, 2018. С. 65–67.
91. Павловська Т., Рудик О., Макачук І. Поводження з відходами у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали III Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Луцьк, 11–12 квіт. 2019 р.)*/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк, 2019. С. 93–96.
92. Павловська Т., Семенюк О., Коменда І. Багаторічні (1947–2019 рр.) коливання мінімального стоку р. Турії (гідропост „Ковель”). *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку:*

- матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав, 17 листопада 2020 р.). Переяслав, 2020. Вип. 65. С. 38–40.
93. Павловська Т., Теслюк С., Камець Ю. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами Волинської області. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії*: зб. наук. праць XIV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Переяслав-Хмельницький, 2019 р. С. 44–47.
 94. Петлін В. М., Фесюк В. О., Карпюк З. К. Регіональна екомережа Волинської області. *Український географічний журнал*. 2021. № 2. С. 31–41. <https://doi.org/10.15407/ugz2021.02.031>
 95. Полянський С. В. Історія дослідження заболочених ґрунтів Волинської області. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*, № 1104. Серія „Екологія”, 2014. Вип. 10. С. 67–73.
 96. Поручинський В. І., Поручинська І. В., Слащук А. М., Мельнічук М. М. Система розселення Волинської області в умовах трансформації суспільства: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2015. 193 с.
 97. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В. Територіальна організація сфери послуг Волинської області. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. 2015. № 11. С. 201–211.
 98. Природа Західного Полісся, прилеглого до Хотиславського кар'єру Білорусі: монографія / за ред. Ф. В. Зузука. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2014. 246 с.
 99. Природно-заповідний фонд Волинської області. *Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації*. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/page/about/>
 100. Пугач С. О. Міграції населення Волинської області: суспільно-географічний аналіз: монографія. Луцьк: ПФ „Смарагд”, 2012. 190 с.
 101. Радзівіл В. Я. Структури платформного чохла Волино-Поділля. *Геологічний журнал*. 2009. № 3. С. 28–40.
 102. Радзій В. Ф., Позняк С. П. Структура ґрунтового покриву Волинської височини: монографія / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк: РВВ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки, 2009. 206 с.
 103. Романів А. С., Селецький В. П., Стасюк М. В. Волинська височинна область: підходи до фізико-географічного районування. *Регіональні геоекологічні проблеми: сучасний стан та шляхи вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Рівне, 20–22 жовт. 2016 р.). Рівне, 2016. С. 106–114.
 104. Рослини Волинської області, занесені до Червоної книги URL: <http://redbook-ua.org>
 105. Рудик О., Білецький Ю., Павловська Т., Федчик А. Сучасна структура землекористування у Волинській області. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-

- конференції (19–20 квітня 2018 р., м. Луцьк)/за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк: Волиньполіграф, 2018. С. 121–123.
106. Санаторії Волинської області URL: https://ua.igotoworld.com/ua/poi_catalog/2910-48-resorts-volyn-oblast.htm
107. Сосницька Я. С. Сучасні трансформаційні процеси сільсько-господарського виробництва (на прикладі Волинської області): дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.02. Чернівці, 2015. 226 с. URL: www.chnu.edu.ua/res/chnu_news/February/dyser_Sosnytska.pdf
108. Стельмах В. Ландшафти Волино-Подільської височини: спільні риси та відмінності. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень* / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Наук. т-во студентів і аспірантів; [оргком. конф.: І. Я. Коцан [та ін]. Луцьк, 2012. Т. 3. С. 97–98.
109. Стратегія розвитку Волинської області до 2027 року. URL: <http://voladm.gov.ua>
110. Сушик І. В. Транспортна інфраструктура повоєнної Волині: проблеми відбудови та функціонування. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки*. 2014. Вип. 12. С. 178–184.
111. Тарасюк Н. А., Ничая О. О. Сільські селитебні ландшафти Волинської області: сучасний стан та шляхи збалансованого розвитку: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. 186 с.
112. Тварини Волинської області, занесені до Червоної книги. URL: <http://redbook-ua.org>
113. Федонюк М. А. Геопросторова диференціація сучасної карстової денудації території Волинського Полісся: автореф. дис ... канд. геогр. наук / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: [б. в.], 2010. 21 с.
114. Фесюк В. О. Луцьк: сталий розвиток і соціально-екологічні проблеми. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2013. 304 с.
115. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р. Основні аспекти морфометрії та гідрохімії Шацьких озер. *Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія*. Київ, 2020. № 3(58). С. 92-100. DOI: 10.17721/2306-5680.2020.3.9
116. Цвид Н. В., Тарасюк Н. А. Антропогенна трансформація геосистем Шацького національного природного парку: монографія. Луцьк: [Волин. нац. ун-т ім. Л. Українки], 2011. 203 с.
117. Черемський природний заповідник. *Асоц. природоохоронних територій України*. URL: http://www.zapovidnyk.org/p/blog-page_9424.html
118. Черчик Л., Єрко І., Коленда Н., Міщенко О. Сучасний стан розвитку туристично-рекреаційного комплексу Волинської області: монографія. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 154 с.
119. Чир Н. В. Ландшафти басейну річки Вижівка: екологічний стан та оптимізація: автореф. дис. ... канд. геогр. наук : 11.00.01 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: [б. в.], 2013. 20 с.
120. Шацьке поозер'я. Т. 1. Геологічна будова та гідрологічні умови: монографія / І. І. Залеський, Ф. В. Зузук, В. Г. Мельничук,

- В. В. Матеюк, Г. І. Бровко. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 190 с.
121. Шацький національний природний парк. Офіційний сайт. URL: <http://shpark.com.ua>
122. Шевчук М. Й., Юрчук П. В., Горун А. А. Екологічний стан озерних екосистем Волині та основні напрями його покращення. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2009. № 1: Географічні науки. С. 188–191.
123. Яроменко О. В., Павловська Т. С. Історико-географічні аспекти трансформації поселенської мережі Волинської області. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Рівне, 3 квітня 2020 року)/МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука*. Рівне: РВЦ МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 132–136.